

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:
hetenként egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
A háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás
a
„Torontál”
1877-iki év folyamára.

Lapunk ez évi 1-ső számával VI-ik évfolyamába lép. Ez alatt a t. olvasó közönségnek alkalma volt meggyőződhetni arról, hogy a lap keletkezésekor kiadott programunkhoz mennyire maradtunk hűvek. Azt hisszük, hogy az mindenki által tudva van, hogy egy vidéki lap nem arrogálhatja magának, hogy a világ, vagy legalább az ország eseményeire döntő befolyással bírjon. De igenis a vidéki sajtó arra van hivatva, hogy a fővárosi sajtót nehéz feladatban támogassa s annak segédkezet nyújtson a jó és hasznos reformok keresztülvételében; s a nehéz megoldatlan kérdéseknél pedig közreműködőleg egyengesse az utat és hordja össze ama mozzaiszerü anyagot, melynek összeállításából keletkezik ama imponáló mű, mit közvéleménynek neveznek.

Ha ez irányban egy vidéki lap megtette kötelességét, akkor hasznára volt hazájának.

Mi a fentebb jelzett irányt követlünk s azt követni fogjuk ezentúl is.

Sok csapás érte hazánkat, de különösen megyénket, hol az általános elszegényedés mindenki előtt ismeretes. A lefolyt hét sovány esztendőhöz ez év tavaszán a romboló árvíz is hozzá állott és segített tönkretenni a szegény földmívelő nép utolsó reménységét is.

Ily évek alatt megyénkben lapunk még is fennállott, és Isten segédelmével ma is fenn áll. Ez bizonyára csak azt mutatja, hogy a t. közönség elismeri e lap fennállásának szükségét; azért, ha a fentebbi évek alatt áldozattal és némi önmegtadással is, de azt fenntartani még is igyekezett.

Hogy mit rejt méhében a rejtélyes jövő, azt nem tudjuk; de történéjk bármí, jöjjen reánk szerencse vagy szerencsétlenség bennünket mindenkor helyünkön fognak találni, s mint eddig, úgy ez utánra is a szó hatalmával, az erkölcsi öntudat nemes fegyverével akarunk harcolni.

Lapunk a megyei közigazgatási bizottság közlönye; mint ilyen gyorsan közölheti a hozott végzéseket és rende-

leteket. Ezekből a közönség gyors tájékozást nyerhet. A megye minden részéből birunk levelezőkkel s így a kerületekben történt eseményekről a lap szintén közöl tudósításokat, de hogy ezt minél gyakrabban tehessük, felkérjük a községek t. jegyzőit, hogy bennünket az érdekesebb mozzanatokról mielőbb értesíteni sziveskedjenek.

Ezek elmondása után magunkat a t. közönség pártfogásába ajánlván Tisztelettel maradtunk

Nagy-Becskerek, január 1-én.

Pleitz Fer. Pál, A „Torontál”
a „Torontál” kiadója. szerkesztője.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

N.-Becskerek, jan. 4-én.
(1877).

A mai nappal megkezdjük az új évet. Most még nem tudjuk: örülünk-e neki vagy féljünk tőle.

Talán okosabban cselekszünk, ha bátran, és bizalommal nézünk elébe mintha félénk tőle. Mert végre is mit használ, ha félünk? Semmit. Ha valahol úgy itt helyén van, hogy szívünket afele bölcs sylogizmussal erősítsük meg, a milyenel Jókainak farkas verembe esett Sonkolyi Gergelye magát megnyugtatta: „Ha jön a farkas, akár félek, akár nem félek, megesz; ha nem jön a farkas akár félek, akár nem félek, nem esz meg.” Tehát nem félek.” Ezt a mottót használja a „Gy. K.” t. collegánk is!

Régen bevett szokás az újév gratuláció, de minden „régí jóban” finyáskodó korszellem már ebből is majd nem kinötte magát és a „Jelen” divat bohója kibujva e „nyüg” alól azt tartja, hogy az újévü üdvözlés már csak a szolga féleket illeti. Én aki nem szoktam forogni a divatos etiquette táncszabályai szerint, protestálok a fentebbi állítás ellen és olvasó közönségem elé illendő posztarába állva, a magam és a lapok munkatársai nevében elmondom jó kívánatimat, és pedig minél rövidebben.

Neked kívánok először is boldog újévet, édes politikusi olvasóm, ki már úgy is torkig jóllakhattál, a pártoskodással, talán azt hiszed, hogy most már nem is kívánhatok mást, mint a pártok megszűnését. Isten mentsen! Dehogy kívánom én, hogy az ellenzék földája a harczt, vagy plane hogy: ne is legyen

ellenzékünk; hiszen a gyermek is tudja már azt az elcsépett, de azért nem kevésbé igaz angol mondást, hogy: „ha nem volna ellenzék, teremteni kellene.” Én csak azt óhajtom, hogy ne olyan ellenzékünk legyen, amilyen eddig volt, amely 1/4 részben opponált a haza javára, 3/4 részben azért opponált, hogy opponáljon. Tehát maradjanak a pártok, de maradjon el, amely a pártoskodás annyit gyászt hozott már reánk a mult, s a mely képtessé teszi jövőnköt. Küzdjünk az esz-hatalmával, az eszmék és elvek fegyverével, de ne a szenvedély éles késével, mely gyógyítani nem, de csak sebezni tud. Szóval értsük és becsüljük meg egymást, mert csak így érhetjük el, hogy mások is becsüljenek minket.

A mi megyénket illeti, kívánjuk hogy 1877-ben lépjen le mindenki a tétlenség homok talajáról, a tevékenység termő földjére.

Ha így cselekszünk 1877-ben, akkor nem lesz okunk félni az új esztendőttől.

Nagy-Becskerek, január 4-én.

— **A kormány** a megyei házi pénztárak felállítását úgy tervezi, hogy néhány szegényebb megye mely az önkormányzat költségeit nem gyózi fedezni, azután is államségélyben részesül. Hír szerint ezt az intézkedést tartalmazza az új év után a törvényhozásban előterjesztendő törvényjavaslat.

— **A m. kir. honvédelmi miniszter** a lőállítási bizottságok ügyében a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz: 1873. évi XX. t. cikk 6-ik §-a szerint tartoznak a törvényhatóságok területi nagyságuknak és politikai beosztásuknak megfelelőleg minden év elején egy vagy több lő-avatósi (állítási) bizottságot alakítani. Utastom ennélfogva a (ezimet), hogy a lőavatósi bizottságokat, a már tudvalevő számban 1877. évre idézett törvény értelmében alakítsa meg, s tagjainak névjegyzékét, melyben az illetőknek lakhelye is kitüntetve legyen, 1877-ik évi januárius 20-ig mulhattatlanul terjessze fel.

— **Kataszteri hírek.** A kataszteri kiigazítási munkálatokból csak azok nem készültek el, a melyeknél a tagosítás folyamatban van, vagy a hol új munkálatokra van szükség. Az ily munkálatok az összes munkálatoknak mintegy 5%-át teszik ki. — A birtokosok kiadását kívánják sokszor többen a birtokosok közül. Mivel ez tilos, ajánlhatjuk jegyzőinknek, hogy a hol ők őrzik a birtokosokat tartanak kézen magoknál nyomottat őr-lapokat is, hogy az esetleges kivánságok, mérsékelt díj mellett eleget tessenek. Az ily nyomtatványok Pleitz Ferencz Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken kaphatók 2 kr-ért. Nevük: „egyéni birtokos”. — A termékek kiigazításánál tudnunk kell hogy ha a birtokos nem elégszik meg a kataszterileg felvett termékekkel, akkor lehet ugyan kieszközölni azt, hogy a kataszteri mérnök felülvizsgálatot ejtsen meg, ez esetben azonban a mérnök napi és munkadíjait a kérelmező fél fogja viselni. — A nyilvántartást addig is, míg a kataszteri munkálatok végleges befejezésével a nyilvántartási hivatalok felállítatnak, egyelőre a jegyzők kötelesek teljesíteni, a mit azért említnék fel, hogy ha valakinek birtokában a kiigazítás és felülvizsgálat után változás állana be, azt ne a becsülőbiztosnál jelentse

be újabb kiigazítás végett, hanem a jegyzőnél, a ki a felvett változást a B. tabellában is fel fogja jegyezni és így az adózók anyagi érdekeinek eleget tenni.

Belgrád, január 1-én.

A „Maros” ügye megszünt politikai hullámokat vetni. Az izgatottság megszűnt, a „Maros” helyet most a fegyverszünet meghosszabbításának kombináció képezi. Ristlis ismét a felszínre került és pedig agioja ismét emelkedő félben van, a mennyire maradását, oroszország határozottan követelte.

A háborút mint állítják bajosan fogják többé folytatni, legalább szerbia pénzével nem, mert nincs. Oroszország tett ugyan e tárgyban ígéretet, de hogy befogja-e azt válthatni, miután maga is pénztelenségben szenved, azt megfogja mutatni a jövő.

Milan ismét remél? a nép a békét óhajlja.

Bécs, január 1-én.

E pillanatban érkezett meg a fegyverszünet meghosszabbításának híre. Ezt nem tekintik azért mérvadó körökben békes áramlatnak, mindenki csak az orosz részről időnyeresnek tekinti az életbe lépett fegyverszünetet.

A mi az orosz részről szólnak eresztelt nagyszerű mozgositást illeti, azt itt nem tekintik oly nagyszerűnek, mint azt eleintén az orosz lapok kikürtölték. Ha az orosz hadsereg annyira összpontosítva lett volna, mint ahogy hitték — hogy lehet — akkor ma nem volna okunk írni, a fegyverszünetnek martius 1-éig történi meghosszabbításáról.

Novikoff urat a csár magához rendelte, s mint értesülünk még e héten el is fog utazni.

Hadseregünk mozgositásáról mérvadó körökben eddigelé mit sem tudnak.

Az 1876. év halottjai.

I.
A hirlapíróra, ki visszatekint a muló év határvonalánál tizenkét hónap történetére: fájdalmas kötelesség vár, mielőtt más emberfához hasonlóan, telt pohárral kezében felköszönhetné a Sylveszter-éji harangzó hallatára az új évet.

At kell lapoznia azt a nagy könyvet, melyet a halál ir tele az általa elragadtak neveivel kéréhellen következetességgel. Végig kell futnia e szinte végtelen lajstromon, melyben — fájdalom — oly gyakran kell találkoznunk nevekkkel, melyek becsesek egy-egy nemzetre, olykor az összemberiségre nézve. Mennyi köny, mennyi keserv, mennyi súlyos veszteség ri elő a halál e főkönyvéből!

Ah, nehéz önmegadónak lenni és nem zugolódni azon természeti törvény ellen, mely elrabolja tőlünk a legragyogóbb elméket, legnemesebb sziveket és legszilárdabb jellemeket

TÁRCSA.

Táncvizgalom Elleméren.

Az embernek ezer és ezer vesztélylyel, kinnal kell megküzdenie földi létén. Bölcsőjétől kezdve sirjáig zaklatja a szeszélyes sors; s midőn az aggyastyán, kinek bánatos homlokán a multnak zivataros eseményei mely barát-dákat szántottak, hanyatló kora utolsó óráján emlékébe idézi napjait, úgy találja, hogy kevés nap szüli a boldogság és öröm vidorságát, s csak is egyes mozzanatai az életnek keltenek oly érzést, melyeknek pillanatnyi tartama alatt boldognak érzi magát a gyarló halandó.

Ezek pedig rendszerint nem jelentkeznek véletlenül; hanem mindenki, ki azokban részesülni óhajt, fel kell azokat keresnie.

Vegyüljön a társadalmi élet tömkelegébe; érvényesítse jogait s teljesítse hivatását a socialis élet mezéjén; keresse fel a társas összejöveteleket, s mulatságokat azokat, melyek a nemes szórakoztatás jellegét viselik magukon.

Napjainkban többek között a táncvizgalom azok, melyek kedvező alkalmat nyújtanak a kellemes szórakoztatásra. Ide mindenki azon feltelt szándékkal megy, hogy gondot üzve kénye kedve szerint mulasson. Mindenki ki-

vetkőzik komor és köznapias hangulatából, tért enged keblében eszményies érzelmeknek, felvidítja lelkét s gondtalanul élvezi a pillanat kellemes gyönyöreit.

A korosabbakban feléleszti e hely azon világos és elragadó képeket, melyek a verőfényes ifjúkor csapongó vágyaival összefüggnek; közeli érintkezésbe jönnek itt az ifjú röpké örömeikkel, melyek egykor mulatattának s melyeknek most virága hullott élő képét látják itt kora eltűnt ifjuságuk szép napjainak és édes emlékeinek s ezáltal önnön maguk is megifjodnak legalább lélekkben.

Az ifjak pedig, kik a szerelem rózsás illatától elkábítva szívök minden érzelmeivel, lelkök lánghevével s minden odaadásával szeretnek, — megtalálhatják itt forró szenvedélyük tárgyát, nyilváníthatják szent ihlet-ségtől felhevült keblök langoló érzelmeit, s imádotljk mosolygó arczában s szemei igazó tekintetében feltalálhatják felizgatott phantaziájukban alkotott boldogságuk aranyos egét.

Ezen mulatságoknak azonban kedélyeseknek, feszteleneknek s minden szertartás nélkülieknek kell lenniök, hogy otthoniasaknak érezzük magunkat; mert különben czéjlok el nem éretik.

Egy ily felette kedélyes s minden tekintetben kitünően sikerült táncvizgalomnak voltunk tanu december 28-án Elleméren. — Az elleméri földbirtokosnők daczára a mai inséges időnek áldozatkészséggel rendeztek

egy piknicket, melyre városunk közönségéből is számosakat hívtak meg; ezek között igénytelen „én“-emet is, ámbar nem tudom, mily pártfogás vagy különös véletlennek tulajdonítsam e ritka szerencsét.

De nem sokat tündöttem ezen, hanem kapva kaptam a kedvező alkalmon s elindultam egy szekéren, melyet egy barátom szivessege bocsátott rendelkezésemre s daczára az út minden kritikán alóli rosszóságának megérkeztem a kis falura.

Szállásomon, mely részemre kegyesen átengedett — eleintén csak egyedül voltam, s így nem csoda hogy első valék, ki a vizgalom színhelyén megjelentem. Itt találtam szorgos foglalatosságai között a piknik házigazdáját, B. Pirét s e lap tisztelt szerkesztőjét nagy tevékenységet fejtve ki még szükségesnek mutatkozó különféle rendezgetésekben. Dicséretre méltó buzgalommal osztogatta ki száz meg száz parancsait a feltétlenül engedelmessé szolga személyzetnek, s megvallom, szakavatott működésének s mindenre kiterjedő figyelmének meglepő eredménye lön.

A hely, melynek nyirkos falai s siri csendje miatt ezelőtt barátságatlan volt, s melyen csak vasárnapokon és sátoros ünnepeken szokott megfordulni egy része a kis község lakosságának, hogy a hét fardalmi után egy pár órai üdülést nyerjen, most egész más színt ölte. Maximilián császár szomorú sorsát s végóráit, úgy a vadász temetését

illusztráló s más hasonló — a korcsma helyiségek nélkülözhetlen diszeit képező képek kegyelmetlenül cassáltattak s helyöket remek olajfestmények foglalják el, s az egész egy gazdag eldorádóvá varázsolattott át, melyben az asztalok csak úgy roskadoznak a legizletesebb étkek és italok sokaságától — az üres gyomrok kimondhatatlan öröme.

A táncterem szintén nagy átalakuláson ment keresztül. A palló előbbi gyarlósága ügyes kezeztől kijavítottat s simára fényeztetett, hogy megkönnyítse a lábak legnemesebb gymnasztikájának mütéit; a falakat arany keretű tükörlapok s élénk színű tulle anglais-ék fedik; a szeglelek zugát pedig a karácsony symbolumának egy-egy példánya — a karácsonyfák zöld ágai töltik be. A csillárokról száz meg száz gyertya lángja szórja káprázlató ságarait s vakító fényárban uszik Terpsichore szentelt csarnoka.

A terem hátterén egy rögtönzött emelvény van. Ez a cigányok tronusa. Innen huzak keserves nótáinkat, hogy felvidítsák szunynyadó lelkünket s kicsapongóvá tegyék vidorságunkat. Jönnek is egymásután hangszereikkel s kiki elfoglalja a primás által kijelölt helyét.

Tehát minden el van már készülve a vizgalomra.

S im pont 8 órakor halk ruha susogás hallatszik az előszobában s mint a felhök között előtörő nap megjelenik egész pompájában

csak egy, mint a porhüvelybe szorult köznapi-
ságot és selejességet. De — s ez szolgáljon
biztató s bátorító vigasz gyanánt — a termé-
zet nagy műhelyében nemcsak a rombolás
műve folyik. Egyre támadnak új életke a meg-
semmisültek helyett, s ezer meg ezer új ke-
folytatja szüntelenül a munkát, melyen a sírba
szálltak dolgoztak. Nem volt még nemzedék,
mely nem tekinthetett volna föl remény-
s bizalomteljesen oly egyénekre, kik tovább vit-
ték az emberiség haladásának nagy ügyét,
példát adva egész nemzeteknek. Azért, ha faj-
dalommal is, de ne elcsüggedéssel fogjunk
hozza veszteségeink összegezéséhez.

Ugy illik, hogy visszatekintésünket azo-
kon kezdjük, kiknek a születés legmagasabb
helyett juttatott az emberi társadalom körében:
a fejedelmeken s fejedelmi családok tagjain.
A souverain-ek sorából a halál az idén a török
birodalom szerencsétlen fejét: Abdul-Aziz
szultán ragadta el, ki — mint husz és néhány
orvos bizonyította — önmaga szólította elő a
kaszás csontembert. Az orosz fejedelmi család
Mária Nikolajewna nagyhercegnőt, a svéd
József any királynét, az olasz pedig Aosta
hercegnőt gyászolta, kiknek gyengéd, szeretet-
reméltő lényét sokáig nem fogják feledni tudni
az olasz udvar körében. Elhunyt azonkívül:
Reuss Hessen hercegnő, Izabella portugáli
hercegnő, György mecklenburg-strelitzi her-
ceg s Hermann Ottó Keresztély, Waldeck
hercege.

„Ecclesia praecedit.“
Az egyháznak fájdalmas veszteségei vol-
tak a lezárt évben. A magyar clerus Perger
János kassai püspökben, kit 57 éves korában
szólított el a halál üdvös működésének köré-
ből, elveszté egyik leghazafiasabb főpásztorát,
ki többek között a magyarosodás terén is ma-
radandó érdemeiket szerzett magának. Elhunyt
azonkívül hazai clerusunk kiválóbb tagjai
közül: Mark Ignác címzetes püspök s vesze-
prémi nagyrépost, ki szegény ifjak áldozat-
kéz gyámoltója gyanánt tette nevét emléke-
zetessé; Kankala József szepesi kanonok, Sze-
pessy Sámuel, szalmári kanonok, Cherven
Tamás besztercebányai kanonok, Kuncz László
szekesfehérvári kanonok, Wéhes Péter pozsonyi
kanonok, ki egykor gr. Batthányi Lajos bi-
zalmas embere volt, Garzó Kálmán munkácsi
püspöki titkár, dr. Szabó Antal címzetes pré-
post s szakolcazi plébános, Zatykó Béla
czimz. prépost, Krieger József apát, ki sok
ideig a tanügy terén is buzgó működött, fő-
igazgatója lévén a fővárosi összes elemi tano-
dáknak.

A kegyesrendiek Nedolyi János selmeci
főgymnasiusi igazgatóján és Kucsokics László
privyei házfőnököben rendjük két érdemes,
régiben tagjait veszítették el.

Örömet elevenitjük föl e helyen egy
szerény s igénytelen, de hazafias és vallásos
erényű szerzetes emlékezetét. Winkler Brunót,
a minoriták nagybányai rendháznak főnökét
értjük, ki egykoron gyónatója volt az aradi
vértanúknak s a veszthelyen a vallás igével
vigasztalta meg a bitófa alá lépő hősöket.
Paulovics Dömében a ferenczrendiek egyik
legérdemesebb s legkorosabb tagja hunyt el,
ki 1831-ben az epemirigy korában, antik jel-
legű önfeláldozással járta sorról-sorra a ha-
lottas házakat s kórházakat.
Élénk vesztés volt nemcsak az ágost.
hitv. egyházra, hanem a közügyre nézve is
id. Hincz György kolozsvári lelkész s a ko-
lozsvári szabadelvű párt elnökeinek elhunytja.
Hincz, noha születésére nézve szász volt is,
teljes odaadással szolgált a magyar állam s a
magyarság érdekeit, fáradhatlanul buzgólkodva
a közügyek terén.
Székács József superintendens fölött az
irodalom is ösztönten gyászolt. Halála által a
költsézet s a tudomány egyaránt vesztektek.
A kath. egyház külföldi halottjai közül
mindenekelőtt Antonelli bíbornokot, a pápai
kuria nagyhírű s nagy befolyású államférfiát
kell említenünk, kinek neve szorosán össze-

van forrva a pápaság utóbbi három évtizedé-
nek történetével. Tarnóczy Miksa bíbornokban
a salzburgi érseki megye elvesztette magyar
származású, ősz főpásztorát. Elhunyt azon-
kívül: Patrizi bíbornok Rómában. Eberhard
trieszti, és Haneberg speieri püspökök, kiknek
fölemlítésével nem merítettük ki a külföldi
klerus fájdalmasabb veszteségeit.

Az aristokrácia úgy bel- mint külföldön
számos neves és derék tagjának elhunytát
fajlálja.

Magyar főuraink sorából többek között
elhunytak: leg. gróf Teleki Sándor, a haza-
fiasságáról ismert erdélyi mágás; gróf Zay
Ferencz, gróf Pálffy Alajos Pozsony megye
örökös főispánja; báró Rudnyánszky Gyula, ki
hazáját a szabadságharc idejében honv.-huszár
százados gyanánt szolgálta; báró Kemény Al-
bert, gróf Zichy Károly, a Zichyek legidősbje,
gróf Nemes Ferencz, gróf Mikés Károly, gróf
Sztáray László Londonban, gróf Forgách Jó-
zsef, Nógrád megye volt főispánja, gróf Tolda-
lagi Mihály, a leghazafiasabb főurak egyike,
ki 1848-49-ben honvédmegy, később pedig
Marosszék főkirálybírája volt.

Gróf Apponyi Rudolffban, ki régebben
londoni, később pedig párisi nagykövet volt,
diplomatiai karunk elveszté egyik derék, köz-
becsülésben állt tagját, ki nagy mérvben bírta
a francia kormánykörök tiszteletét.

Széles körökben keltett ösztönte részvét-
tet gróf Waldstein-Wartenberg János, a kép-
zóművészeti buzgó barátjának s az országos
képzőművészeti tanács elnökének elhunytja.
Waldstein gróf nemcsak bőkezű Maecenas,
hanem egyuttal kitünő műismerő is volt.

Mint tudós, író, politikus s a szó legjobb
értelmében vett gentleman szerepelt — életét
a közügynek s a tudománynak szentelve —
gróf Teleki Domokos, az erdélyi köz- s tár-
sasélet egyik legkiválóbb bajnoka, a magyar
tud. akadémia tiszteletbeli tagja s igazgató-
tanácsosa, ki a történelmi s politikai irodalom
terén is érdemel munkákat.

Gróf Mikó Imre elhunytát ez év legna-
gyobb veszteségei közé kell sorolnunk. A köz-
élet elveszté benne egyik legérdemesebb fér-
fiát, kinek áldozatkészsége, jellemessége s
hazafiasága „Erdélyi Széchenyinek“ nevét
szerezte meg számára.

Magyar főur volt a Bácsban elhunyt, de
Magyarország tudományos s jótékony inté-
zeteit bőkezűséggel elárasztó báró Sina Si-
mon is. Ritka sírra száll annyi áldás, mint az
övére, ki millióiból oly sok embernek juttatott
nagyelküen adományt.

A külföldi aristokráciájának kiválóbb ha-
lottjai: Galliera herceg, ki nagy vagyona
jelentékeny részét jótékony s közművelődési
célokra fordította; gr. Folliot de Crenneville
Lajos, ki egykor az erdélyi fő kormányzó
elnöke volt; Fürstenberg Károly gróf; Mon-
tebello herceg; a párbajban elesett Auersperg
Vilmos herceg; báró Korb-Weidenheim osz-
trák képviselő stb.

A politika közelet s közigazgatás terén
szerepelt férfiak közül — kiket egy csoportba
sorozunk — fájdalom, hosszú névsort kell
közlenünk e helyen, jelöl, hogy a halál bő-
ven aratott.

Január 28-kán veszté el Magyarország
Deák Ferenczet. Kell-e magyaroznunk, mit
jelent a vesztesége? Szükséges-e ráutal-
nunk mi volt Deák hazájára nézve? Ha csupán őt
ragadta volna is el a halál az idén: 1876.
széles gyászkerettel szerepelne Magyarország
történelmében. Oly férfiu tűnt le vele, kinek
hazafiasága, önzetlensége s jellemzilársága
ragyogó példa gyanánt fog sugározni min-
denkor az özszeméremiség előtt.

A politika s közigazgatás halottjai —
hogy csak ismertebb neveket említsünk: —
Id. Ercsey Lajos, az 1869-ik országgyűlés
tagja; Zsombory József Dobokamegye alispánja;

Horvát Elek, a volt baloldali tagja, 1848-49.
vitéz honvédszázados s később közlegény az
osztrák hadseregben. Ki három országgyűlésen
képviselő kis-czelli kerületet; Korányi Frigyes
Szabolcs megye volt főjegyzője; Csepely Zsig-
mond, Komárom város helyettes polgármestere,
ki 30 évig szolgált buzgón a város érdekeit;
Tomcsányi József Csongrád megye főispánja s
egyike közeletünk veterán bajnokainak; Si-
mony János Czegledváros orsz. képviselője;
Török István Ugocsamegye egykori főjegyzője
és képviselője az 1848-49-ik országgyűlésen;
Czobel Albert volt orsz. képviselő s a magy.
északkeleti vasút igazgatótanácsosa; Mán József
Máramaros megye főispánja, román születésű,
de kifogástalan erelmű magyar hazafi; Le-
hoczky György Körömczibánya országgyűlési
képviselője s Faragó Ferencz, Makó város
polgármestere, ki több ízben országgyűlési
képviselő is volt.
„K. N.“

A török alkotmány proklama- tója.

Perabol vasárnap este keltezve a „Daily
Tel.“ következő tudósítást hoz:

Tegnap hirdettetett ki Stambul népének
az új alkotmány. Ennél sajtáságosabb jelene-
tet soha sem láttak az izlamsmus fővárosban.
A nemzet jellemének megfelelőleg a jelenet
a keleti egyszerűség s nagyszerűség vegyü-
lete volt. Midőn ütött óraja annak, hogy a
török nép az autokratia rendszerről a demo-
kratikusra térjen át, az utcák megteltek néppel
a külügyminiszterium és a porta között. Volt
itt a legtarékabb öltözék, mint sehol, és a vil-
ág minden nemzetéből ember. Cserkeszek
hosszu öltönyben, mohamedán nők sűrűn el-
fátyolozva, néger, török fezzben s turbánban,
görög, örmény, arab, frank stb.

A nép elfoglalta a háztetőket, ablakokat,
utcákat, az 1863-ki tűzvész által okozott ro-
mok eltűntek a néptömeg alatt, mely azokat
meggzalotta.

Képzeltük ezekhez az elmaradhatlan kol-
dusok, gyermekek és csavargók meglehető-
s számát, néhány szakasz katonát s megköze-
lítőleg van fogalmunk a képről.

A porta nagy épület, számos ablakkal,
melyek mind utcára nyílnak. Szép idő és a
panorama gyönyörű.

A csapatok bevonultak és felállítottak.
A zenekar a török nemzeti himnusz kezdé
játsszani. Végre 1 órakor sip- és trombitázó
jelenté a szultán titkáranak megérkezett, ki
lovon jelent meg, fényes kísérettel körveztve.
A titkár a császári fermánt hozta, mely arany-
zsinórral s drágakövekkel ékesített vörös
selyem burokba volt takarva.

A nagyvezér átvette a csomagot, meg-
csókolta azt s homlokához emelte, s átnyújtá
a többi főurnak, kik ugyanazon módon csele-
kedtek vele.

Ezután emelt hangon olvasta fel Mithad
pasa az alkotmányt. Körülötte állottak a főurak
és főtisztviselők, mindnyájan méltóságainak
megfelelő pompás öltönyökben. Ott volt a
seik-ül-izlam aranyal átírt fehér köpenyben,
mellette a zsidó rabinus ezüsttel átírt kék
turbánban s az örmény főpap az ő furesa
festői öltönyében.

Lehetetlen az összes érdemrendeket fel-
sorolnom, de megjegyzem, hogy a loggiában
jelen voltak legnagyobb része a medzsidie-
rend veres szalagját, vagy az ozmanli-rend
zöldszalagját viselték.

Rövid szünet állt be, ezután a porta
imámja érkezett meg, s fenhanganon tiz imádsá-
got mondott el. Midőn karjait az imára kiter-
jeszté, a jelen volt törökök mind követték
példáját, a mint a mely „Amen“ elhangzott,
s zene egy ünnepélyes dallamot kezdett han-
goztatni.

Ezután következett egy könyörgés Hamid
szultánért, mely hangos örömkialással fogad-
tattott. Az ügyük megdörögnek, s hirdették a
városnak, hogy az alkotmány proclamálva van.
Ej beálltával a várost kivilágították
s hosszú faklyásmenettel indult a szultán pa-
lotja felé.

A nép magánkívül volt az örömtől, min-
denütt zene, tűzjáték, fényes decorációk, s
ehhez Konstantinápolyknak hasonlíthatlan éjjeli
képe. Az ünnepély szépségét csak egy eset
zavarta meg: könnyű eső állt be, s a fényes
öltönyök hordozói elütöztek az utcákról.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Torontál“ mult évi deczember 21-iki
számában megynék jövő szerveztéről terve-
zetet olvasva, önként azon meggyőződésre ju-
tottam, hogy annak szerzője T. megye jöle-
té s felvirágoltatásáért, ugy nemkülönben a közigaz-
gatás javítása s gyorsítását valóban szívén
viseli, s pártolom részéről is e themának
hirlapok útján megvitatását, mivel erős hitem,
hogy eszmecsereket folytán s az egyes külö-
böző vidékekből érkező felvilágosítások nyom-
mán csak leldithetünk e fontos kérdésen; s e
meggyőződéstől áthatva, miután a tervezet
szerzője e tárgy megvitatását azon okból
vélte czélszerűnek, hogy egyes változást
igénylő pontok több oldalról folyó nézetek
folytán csak tisztázhatnának, annál is inkább
czélszerűnek látam, mivel már a második le-
vélyben, mely e fontos kérdéstről közébe lett
telve, nézetem szerint néhány módosításti valót
leltem fel.

A 12 szolgabírószágot koncentrálna oly
székelyekre, hol járásbírószágot s adóhivatalok
léteznek, csakis általános elismerésre találhat,
s közigazgatásunkat a decentralisatio mellőzé-
sével nem csakely mértékben fogja lendíteni,
nem látom azonban e principiumnak megfele-
lőleg a tervezetet kidolgozva s részszéről a
párdányi szolgabírószágot csak azon esetben
vélném czélszerűnek, ha a módosi járásbírószá-
g — az ottani üresen álló tágas kincstári épü-
letekbe áthelyezve — a módosi felette magas
lakberek, melyek a járásbírószágot hivatalos he-
lyiségreért a kincstár által fizetnek, azok
részszere megtakarítatnának; miért mellőzzük a
billéti szolgabírószágot annak székelyét lov-
rinba átvéve holott Billélen létezik járásbíró-
szágot s közejegyzőség.

A megtakarítások szem előtt tartása mellet
minden jözen gondolkodásu egyén a szolga-
bírói segédek életbeléptetését helyeselné,
azonban nem pártolható a szolgabírói írno-
koknak 1 ft. napidíjas egyének általi pótlása,
nem pedig azon okból, mivel a járási tiszt-
viselőknél megbízható s köteleesség érzetet
tanúsító egyénekre van szükség, már pedig
oly egyén, ki 1 ft. napidíjért fáradozik, vajmi
keveset törődik nézetem szerint az ügyment
pontosságával, mivel ma itt holnap ismét egy
másik helyen jobb existenciát találva munkál-
kodik, ez eszme czélunknak nem felel meg s a
közigazgatásra kártékonyan ható befolyásnak
tesszük ki magunkat az által, hogy ily
napidíjasoknak minduntalan változtatása kö-
vetkeztesben az ügyment ismeretlensége s
kezelebseni tapasztalatlansága végett vesztünk
időben többet mint pénzben nyernünk; azonban
nagy járásokban, hol a rendszeresített egy
írno-keletelenek mutatkoznak, egy díjno-
alkalmazását részszéről is czélszerűnek látom.

Mi a kerületi orvosok fizetését illeti, sem
lehetek egy véleményen a közzétett nézettel,
először mivel ezek hatásköre oly kiterjedett s
oly sok kötelezettséggel jár, hogy egy lelki-
ismeretes kerületi orvos, ki köteletségét pon-
tosan teljesíti, magán praxist alig szerezhet
magának, már pedig 700 frt-ból élni s e mellett
a rea bizott területet saját költségén évenként
többször beutazni, eltekintve hivatalos kikülde-
téseitől, melyekért neki sem napidíj, sem fu-
vardij nem jár ez problematikus feladat, melyet
vajmi kevesen fognak megoldhatni; csakelynek
tartom a fenti fizetést másodsorú, mivel ez
által csak az éretnek el, hogy legnagyobb
része az 1876. évi XIV. törv. cz. értelmében
szervezendő községi állomások is 600 ft. évi
fizetéssel rendszeresítettek, s hogy a jobb
erők emitt kevesebb kiadással magánpraxist
is köthetvén össze ez állásra pályázndnak,
míg a kerületi orvosi helyek részint pályázók
hiányában üresen fognak maradni, részint pedig

Bobor Györgyné ő Nagysága — a lady
patronesse.
Utánna a többi rendezők s a vendégek
seregei töltik be a terem minden zugát, mire
a zenészek is megkezdik működésüket.
De azért mindkettő tánczol; amaz kitörő
szilaj kedvből, emez megalatott reményei
által előidézett desperatióból.
Oh örökdjetelek is férfiak, kik ide jöttök,
s örizedjetelek é nőktől, kik habból kelt is-
tennökként hullámanak itt vitor s mosolygó
arczeal! Vétezzetek fel sziveiteket az érzé-
kellenség tompa paizsával, s ne engedjetelek
azon rést törni a szép szemek csabjaj s áth-
ható tekintetei által, mert Isten bizony! —
nyugalmatokat, vesztélyeztetettek.
Mig ily épületes tanácsokkal óvnám az
ifjúságot, — melyen okulni édes magamnak
sem ártana, a táncz tovább tart, lankadatlan
kitalással, söt megújuló hévvel. Azok pedig
kik ebben örömet nem lelnek, megvonják ma-
gukat, a buffetben szomjukat, s étvágyukat,
kielégítendők.
S most következik a füzértáncz; legal-
kalmassabb idő ez a szerelmi ömléngésre. A
házi gazda mint rendező tudja ezt, s jó hosz-
szura nyújtja. Egymást érik a váltakozó figu-
rák, egyes csoportokban, tömör sorokban s
kigyödző slakokban, mig végül kiosztatnak a
jelvények, hogy a hölgyek rokonszenyüköz
mértén avagy játszi kényuk szerint osszák ki
tánczosaiknak.

Boldog a férfi, ki ily jelvényvel diszit-
tetik fel imádoztja által, mert annak rendjén
van a szeméj. Az pedig kinek helyesmi — mint
mondani szokás, „nem jutott“ — bátran kime-
t a buffet-be, hogy egy pohár jeges vízzel vagy
más folyadékkel öntse le háborgó keble dult
szendélyeit s elhúzzathatja a cigányfnyal
.....
engem is megalost galambom
ragyogó csillagom . . .
keserves notáját.
Máson hason vigalmaknál a füzértáncznel
szokott az est bevezüdnö, de Elemenem nem.
Itt szakadatlanul tartott a táncz reggeli 7 óráig,
a mikor csak is a vendégek női része távo-
zott; a férfiak azonban tovább is maradtak,
hogy folytassák vigalmaikat, lelkes toastokban
dicsoítve mindazokat, kiknek munkája s fára-
dozása folytán az est kellemét köszönhetjük.
Azután megvárták mig a hölgyek elszendered-
tek s az egész társaság in corpore eljárt, a
mulatságban részt vett, családok házaikhoz, paj-
zán örömet találva a hölgyek szép álmainak
zene sző általi megzavartatásában.
A rendezők tehát büszkének lehetnek az
eredményre, mert áldozataikat dúsan kárpótlá
az est sikere s minden képelelet felülmuló
kedélyessége.
S most megkísérlem a hölgyek neveit ide
jegyezni, azokéit tudniillik kiket átkozott gyenge
előkező tehetőségem még megtartott.

Tehát Bobor Györgyné, Piret bárónő, Ba-
lásné, Bozzay Jánosné, Emanuel Györgyné, Bobor
Gyuláné és Bobor Gézané, Molnár Istvánné,
Vattay Miklósné, Plechl Szilárdné, Szimits Pálné
asszonyok, úgy báró Piret Eugenia, Emanuel
Alexandrine és Olga, Petrovits Zsófia, Bielek
Vilma, Szimits kisasszonyok és még többen
vettek részt. —
Mennyi szépség egy helyen! S valljuk
meg oly izlése s pazar fényü öltözékekben,
minőket a főváros báljain sem találhatunk fel.
Egyiket másik rovása s világos szemlénélkül
még csak kiemelni sem lehet. Különben is oly
szük korlátok közé szorított ismereteim van-
nak e téren, hogy nyilvános blamage vesztélye
nélkül még csak meg sem is kísérlhetem az
öltözékeket leírni. — S szégyenem legyem
mondva annak öltözékét s sem tudom milyen
volt, melyre szemem leginkább tévedeztek.
De igen is, eszembe jut! Rózza szüni
ruha takarékos kecses termeteit . . . kirívó ellen-
tétben kedélyemmel s szívem sötét gyászával!
Mint hallom azon becskeréki vendégeket,
kik e mulatságban részt vettek, a reciprocitás
szempontjából szintén készülnek egy pikniket
adni. Nem vagyok pessimista, de kétlek hogy
oly fényesen sikerülhetne mint az eleméri,
melyre mindenki (?) édesen fog vissza emlé-
kezni.
— u — y.

csak a várakozásnak meg nem felelő erők által leendnek betölthetők; 600 frt. évi fizetés s 200 frt. utatárlány nézetem szerint nem sok költség-többletet tenne a kiadásban s a célneke jobban volna megfelelő.

El nunc? legyengébb oldalunkról, a közbiztonsági óreinkről, ezen comicus hibájáról közigazgatásunknak, ezen irányban csak egy módja volna a gyökéres javításnak s ez ha állami rendőség szerveztetve lépne az előbbeni helyébe, de itt reményeségeink csak pusztá ohajtások maradvány nincsen egyéb hátra mint az általánosan elismert rossz (Pandurenwirthschaftot) erénköltövel megjavítani, s ezt alapjától kezdve regenerálni, s a régi rossz helyébe egy kevésbé rossz helyezni: itt e pontnál a fő- és életkérdés a fizetések javítása, e pontjánál költségvetésünknek nem szabad fukarkodunk, hisz minden forint mit megtakarítani vélünk, 100% veszteséggel jár megyénk lakosaira nézve.

A csendbiztosok fizetése oly csekély, hogy ebből megélni sem képesek, nem hogy lovaikat eltarthassák, s emellett folytonosan járásaikban czirkáljanak; ne képzeljük magunkat a régi (jó) világba, hol a csendbiztos faluról falura menve, szabad ellátásban részesült, privat accidentiái háromszor multak felül fizetését, s azonkívül minden uradalomtól évenként conventiót huzott, e boldog korszak elmúlt, s most vagy becsületes ember akár maradni a csendbiztos, s akkor megélni nem képes, vagy oly dolgokra kénytelen fejet száni, melyek a vagyonbiztonság nem csekély hátrányára szolgálnak; ez általánosan elismert tény, s köztudomású dolog.

Tökéletesen ez áll a megyei csendlegényekről is, s ennek szem előtt tartása mellett a csendbiztos fizetése 500 fban megállapítva elégtelen, nemkülönben a megyei lovas legények havi 38 ftnyi fizetésükből meg nem élhetnek, nézetem szerint a csendbiztos fizetése 800 fban, 120 ft. lótarfát, s a megyei lovas legénykére havonként 45 fban volna megállapítandó.

Tökéletesen egyet értek tervező urral abban, hogy a gyalog csendlegények járhatlan utaink s a területek kiterjedése végett hivatasuknak meg nem felelnek, s helyettük lovas csendlegények léptetendők életbe, azonban nem osztom a nézetet, hogy egyes kerületekbe egyaránt 10 lovas és két gyalog legény osztassék be, ennek bizonyítására felhozom s összehasonlítk két tervezett szolgabiroi járást, és pedig a lovrit, esetleg zombolyait a t. kanizsai: míg amazok túnyomólagn német ajku s rendezhetett jó módú lakossággal rendelkeznek, addig ez heterogén nehezen fekeztető s elszegényedett elemekkel van telve, míg amazok elsejének 15, másodikának 25, úgy ennek 34 középsége lenne, míg amazok a megye belsejében fekszenek, addig a tör. kanizsai járás határait a Tisza és Maros 12 mérföldön, azaz 48.000 folyóölon felüli tér hosszában nyaldossa, s Uj-Szegednél Szeged szab. kir. város főszomszédságába jutván, rendőrileg ez által teendői szaporodván, melyek amazoknál nem fordulnak elő, ott hidak és kompokról szó sincs, míg itt hat rendszer, két hid és négy kompj átjárás létezik, eltekintve attól, hogy a körülbelül 200 malom molnárai, kik területén örölknek, mind megannyi titkos atszállító és csempező ott halászati felügyelet nem létezik, itt 12 község fekszik a fentnevezett két folyó mellett; hol marad az esetleges vízveszélyi munkák felügyeletere? hisz a tör. kanizsai tervezett járásban 14 község határos a Tisza és Marossal, melyek területei töltések által védvők, s végre tekintetbe véve, hogy e leendő járás elszegényedett s rossz fizető lakosságánál ellenesegülési ösztönük miatt úgy bírói mint adóvégrehajtásoknál közmunka kirendelések, párbérek és tanítói fizetések beszedésénél, nemkülönben közköltségek behajtásánál, s számos más esetben karhatalom nélkül eljárni nem lehetvén, ha a két párhuzamba állított járásba 10 lovas és két gyalog csendör szükségeltetik, úgy a tör. kanizsainál 18 lovas és 4 gyalog csendlegény nem képes megtenni a kívánt szolgálattel.

Ezeket kívántam a helyi viszonyok ismeretisével a tisztelt közönség s tervezetét nyilvánosságra hozó tisztelt irojának beces figyelmebe ajánlani. *)
Brambi.

CSARNOK.

A szivarozásról.

Mindazon élvezetek közül, melyek arra szolgálnak, hogy az unalmat és gondokat elűzzék, a legférfiasabb a szivarozás; jóllehet ezen jelző napjainkban, midőn a nők egy-egy cigarette elszippantásával kellemeiket és bajikat fokozni vélik, nem felel meg egészen a dolog természetének.

Az öreg, a férfi, az ifjú, sőt még a diákgyerek is egyaránt fogyasztják az összehajtogatott dobányleveleket és szidalmazzák az ártatlan pénzügyminisztert, hogy miért nem gyártat finom levelekből olcsó szivart. Mert bizony jól meg kell fizetni ezen élvezeti cikket s mellette sokat fogyasztván, a férfiak éli budgetjében a rendes kiadások nagy részét az erre fordítandó összeg képezi. Ez azon kiadási tétel, melyet leszállítani ritkán vagyunk hajlandók, sőt annak dacára, hogy a szivarozásra fordított pénzüket a szó szoros értelmében elfustóljuk, mégis legkönnyebben költjük el.

Az első osztálybeli gymnasztika, ki a padból alig létszik ki, inkább megvonja zsebpénzét a gymoratól és megy a trafikba „portori-

*) Minden esetre csak helyesebb, ha e nagy fontosságú tárgy minél több oldalról lesz megvitatva. Mi is elmondjuk e tervezetete véleményünket, de majd csak akkor, ha már senkisésem szót többet hozzá.
(Szerk.)

kó-t venni, melyet képzelt élvezettel szi el, és rövid idő után érzi a föld forgását, nem a nap körül, hanem lábai alatt. A jogász, a technikus, midőn a hó utolsó napján annyira van, hogy épen ebédre telik, inkább levést és kis tésztát eszik, de „brittaniká-t” nem enged el. Megveszi szokott trafikuskójától, rágyújt, egy ideig „kurizál” és oly helykén fuja a füstöt, mintha 100 frtos bankó volna a zsebében; a katona „virginia-t”-jét szive választottjával sem cserélné föl.

Megvan minden osztálynak és rangnak, a gazdagnak és szegénynek, a fősvénynek és pazarlónak a maga módora a szivarozásban.

A „magnás” és „pazarló” (sokszor mindkét fogalom egyet jelent) egyet-kettőt szítpant, a füstöt átöbcsátja az orrán és azután eldobja a „miserables Ding”-et.

Ha ezt otthon cseleksi, akkor az inassal maga elé téteti az öt hatféle havannahszivart, addig gyújtogat egyekre másokra, míg rá nem un. Ha történetesen n. nemzeti casinó-ban üzi a „nemzeti játék”-ot, (értsd: ferbl) és „pech”-ben van, akkor a szegény Jeannak tudja Isten hányféle és milyen drága cigartt és cigarettát elő nem hozat, míg utóljárja egyikből sem választ, mert nem „gentleman”-nek valók.

A „fukar” szivarzó olcsó és lassan gő szivart szi. A füstöt sokáig szájában tartja és ha lassankint kibocsátja, még utána kapkod, nehogy élvezéséből megérdemüljön, a végeket gondosan elrakja és pipában szija el. Emellett mindig azon panaszkodik, hogy a világ tonkre-megy, mert minden pénz elűstől. Ő maga is elhagyja ezen drága és rossz szokását, mert a gyújtóra borzasztó sokat költ. Atkozza is ám a gyújtó feltalálóját, mert úgy okosodik, hogy ha nem volna gyújtó, nem lehetne rágyújtani, tehát nem is szivarozhatnánk. Persze a taplóra és tűzkőre nem gondol.

A „Börsianer” a „Cours-Zettel” szerint igazodik. Ha a „Hausse” tartós, akkor a „Café Polak”-ban karosszekben szivja a „regalia brittanika”-t és örömmel szemléli elhuzódó füstjében a Ringstrassen építendő palotájának körvonalaát. De másként van dolga, midőn olvassa, hogy a külföldi mozgalmak híreire az árak ijesztlően estek. Anglo 30 frttal csökkent, 50 ezer forint fucs. Elmegy a néphányába és keres egy Ringstrassen levő palotában kapus vagy házmeister tisztséget, mert hát a Ringstrasse nem megy ki az eszébe. Ekkor az uton, utszélen talált cuba-csutka is lecstung szájából.

Az arszlán cigarettlíz. Ennek készítésében olyan ügyes, hogy a mesterségesen gyártott szivar gömbölyűségével versenyez cigarettájá. Szájából akkor sem veszi ki, ha conversal és keresi a mássalhangzós szavakat, hogy kiejtése galant és anständig legyen. Ha olyan fiatal emberre akad, ki nem szivarzik, kikaczagja, a férfiak sorából excommunicálja és gunyosan sajnálkozik rajta, mert, mint helykén állítja, olyan fiatal embert, ki a szivarozás művészetéhez nem ért, ki a cigaretté készítését az universitásban nem tanulta meg, a hölgyek nem kedvelnek.

Vannak olyanok, kik ha nem szivarozhatnának, megbetegednének; de olyanokat is ismerünk, kik bármily szigorú büntetést elszennvednének a szivarozhatás fejében. Tanácsos volna ezért a bűnygyekben a vizsgáló bírónak arra is kiterjeszteni a figyelmét, vajlon a vadlott vagy vizsgálattal alatt levő nem szenvedélyes dohányzó-e, és ha igen, akkor ennek bizonyos időre való eltámasával fenytetni meg. Ezen büntetés azért is czélszerű volna, mert hathatósan lehetne alkalmazni és czélszerűen fokozni. Például egy a szivarozás megtámasztás kimondó ítélet a törvénytárcának királyi stýlusában ekként hangozhatnék: „Vadlott N. N. a szivarozásnak egy havi abbahagyására ítéltetik és előtte naponként az általa szini szokott Londres-ből 25 darab a börtönörök által elszivattatni rendeltetik.” Merem állítani, hogy többet soha sem követne el bűnt az ekként megfenyített szenvedélyes szivarzó.

HETI SZEMLE.

Politikai helyzet. Az új év a fegyverszünetnek márczius 1-éig meghosszabbításával s némi kilátásokkal a keleti bonyodalmak bekés megoldásának lehetőségére veszi kezdetét. A fegyverszünet meghosszabbítását egy fogják fel mérvadó körökben, hogy Oroszország kerülni akarja a háborút, mivel még nincsen eléggé felfegyverkezve, s csak akkor fog egész határozottsággal fellépni, ha előkészületeit a háborura teljesen befejezi. A diplomaták konstantinápolyi tanácskozásai eléggé kedvező sikert mutatnak fel eddigéig. Salisbury nem tért el kormányja instructióitól, azok pedig nem oly érdeményűek, hogy Salisbury az oroszoknak kezére játszon, a sultánra nyomást gyakoroljon, a miként azt lapjaink a mult héten helytelenül írták. Az angol flottát is csak azért távolították el a Levante-vizekről, mivel a Besika-Baj télen át nagyon ki van téve a tengeri viharok veszedelmeinek. Sir Elliot egészségi szempontból tér vissza Angliába; távozását nem lehet rosz prognosticonnak tekinteni, mert Angliának eszeágában sincs, megszakitani a portválat a diplomatiai összeköttetést. A politikai helyzet ma már azon stadiumba jutott, melyben nemcsakára ki kell annak is derülni, ha vajlon feladta-e Oroszország eddigi terveit, s vajlon állveti-e majd magát Törökország oly bekékkötés feltételeinek, melyet válságosabbnak kell tartania egy vesztett hábo-

rúnál avagy tartományai valamelyikének elvesztésével! Még mindig van remény a kiegyezkedésre, habár az Midhat általános ismert energiája mellett nem is fog oly könnyen sikerülni, mint Ignatyieff és Goreszkoff urak gondolták. Midhatban meg van a kellő tapintat és merséklet, de hazafisága ép oly magas fokon áll, mint a mennyre méltánylandó beketürése. Angliának nem lehet földadata ráerőszkolni a békét Törökországra s kényszeríteni azt, hogy a muszka föltételeknek föltétlenül hódoljon. Egy ily áron szerzett béke, bármennyire előnyös volna is Oroszországra nézve, kétségkívül Törökország végrómlását vonná maga után. Így aztán a czár megkímélné a háboru költségeit s az Anglia segítségével kivivandó diplomatikus győzelem folytán állandó jogot nyerne a porta ügyeibe való beavatkozásra. Ilyesmíról azonban nincsen szó Stambulban. Midhat latogatásokat tesz az egyes követeknél, s mig ezek már is egyetérteni látszanak a részletek tárgyalhatási természetét illetőleg, a nagyvezér egész nyíltsággal adja elő aggodalmait a garancia-kérdésekben s föleg az idegen katonai rendőség behelyezése ügyében; a javaslati tervezet elvetése fölül azonban még nem nyilatkozott Midhat.

Itthon. Ausztriában csak most kezdenek a banküggyben oly hangon beszélni, mely a Lajthán-túli testvérek némi kijózanodási stadiumáról tanuskodik. Mivel látják, hogy Magyarország már most sehogy sem enged a maga rovására osztrak niszoknak: kezdig a netán felállítandó magyar memzeti bank azon veszélyeit fontolóra venni, melyeket az az, ausztriai pénzüvszonyokra, kereskedelemre és iparra hártana. Ha a Lajthán-túli testvérek ezen irányban folytatják kijózanodási processusukat, nincs kétség benne, hogy nemsokára rábukannak majd arra is, mit a német Gründlichkeit gyarlóságaitól ment minden józanul gondolkodó már rég belátott, miszerint még sem lesz jó az osztrak önzést a túlságos végletekig hajtani, mert Ausztriának nagyon is érdekében van, oly compromissumot hozni létre velünk, mely Magyarországot felmentendi a szükségességtől végleges szakításban keresni mendedékét. Itt nálunk minden ember meg van arról győződve, hogy Ausztriának lehet ugyan akarata megakadályozni az önálló magyar nemzeti bank létesítését, de hatalma absolute nincs arra; meg van arról is mindenki győződve, hogy az esetre, ha az osztrak csökönység avagy inkább roszakaratu indolentia következtében a bankjeggy — egység megbukik, következetesen a vátmerületi egységnek is buknia kell, s akkor Ausztriát kétszerez csapás fogja sujtani. Ausztria eleik mindazon nagy előnyök élvezetétől, melyek neki az eddig fenállott viszonyból bőven jutottak ki, és melyeket más uton alig lesz módja pótolni. A bankkérés tehát nem hatalmi kérdés; nem arról van szó megmutatni, hogy a dualismus és államjog daczara is osztrak részben van a főszül. A bankkérés a monarchia mindkét felére nézve egyaránt égető nemzetgazdasági kérdés! Ne-künk épen semmi tekintetben sincs arra szükségünk, hogy Ausztria által hagyjuk magunkat kormányoztatni; nincs szükségünk osztrak gazdasági dictatura alá helyezni magunkat, mely egyszerűen a politikai confiscationának kezdete is volna. Ha tehát odaát Ausztriában hatalmi kérdés csinálnak a banküggy kérdéséből, úgy akkor Magyarország is kénytelen az ő jogalapján foglalni állást, ahonnan őt semmi hatalom sem fogja leszoríthatni; de ha egyszerűen gazdasági kérdésnek ismerik majd fel osztrak testvéreink is a bankkérését, és szívesek lesznek valahára belátni, miszerint az csak a mindkét fél érdekeinek egyenleges megóvása mellett oldható meg: akkor lehet még reményünk arra, hogy a banküggyben valamely tisztességes és okos compromissum fog az ünnepek után létrejönni.

Európai sajtó. A „Golos” című leggonoszabb muszka lap, mely különben hivatalos cikkeket sohasem szokott közölni városos keleti barbarsággal ront neki Ausztria-Magyarországnak, — s ami feltűnő, ezúttal hivatalos tónusban üvölt ellenük. Ez bizonyára nem nagyon alkalmas eszköz muszka sympathiákat éleszteni nálunk, de nem ártalmas annyiból, mivel tán majd osztrak testvéreinknél is lelohasztja egykissé azokat a naiv muszka érzelmömlengéseket.

Törökország. E napokban Salisbury marquis az ottoman kabinet véleményét is sondirozni akarván, egy hivatalos találkozás alkalmával többrendbeli kérdést intézett Midhat Paschához, az államtanács elnökéhez. Midhat a következő fontos nyilatkozatokat tevő: „A mód, melylyel önk a mi érdekünkben fardoznak, midőn saját fővárosunkban összejönnek, hogy a mi ügyeinkről nélkülünk határozatokat hozzanak s felettünk zárt ajtóknál bíráskodjanak vagy esetleg bennünket exequáljanak, nem az a mód, mely arra indítana bennünket, hogy az önk tanácsaira hallgassunk!” A két diplomaia ily hangon társalgott aztán tovább; Salisbury marquis azon véleményben, hogy Midhat paschára valami különösen hathatós benyomást gyakorol, beszéd közben tudatá vele, hogy Anglia nem lesz hajlandó Törökországnak egy Oroszország ellen indítandó háboruban anyagi segítségét nyújtani. Midhat erre azt válaszolá:

„Mi már régen tudjuk azt, de van valami, a mit ön, mylord, nem tud, s a miről önnél odahaza, ugylátszik megfeleledtek, hogy t. i. mi már hatszáz esztendő óta uralkodunk ezen országban és hogy fenmaradásunkat a legvégsőig fogjuk védelmezni. Törökország el van határozva a conferencia első ülésén kijelenteni, miszerint semmi áldozatot, semmi veszeltyt sem tekint nagyknak, ha önállóságának megvédelmezéséről lesz szó.” Midőn erre Salisbury a török államférfiut felbeszakítani akarta, Midhat ekként folytató: „Mi a mi birodalmunk összes népeinek megadjuk a tisztességes alkotmány által biztosított szabadságot, kielégítő polgári és politikai jogokat; de mi rendíthetlennül el vagyunk egyszersmind arra is határozva, hogy azon esetre, ha Oroszország a keresztre appellál, mi a proféta zöld zászlójával járjuk be országunk minden vidékeit. Ha Európa Törökország halálát akarja, úgy akkor mi harezolni fogunk utolsó leheletünkig, és meg fogjuk mutatni a világnak, hogyan tudja magát védelmezni egy hívó, vitéz nép. Ugy mint uralkodásunk, haldoklásunk is évszázadokig fog tartani.” — Midhadnak nagyjelentőségű nyilatkozata mellett ép oly nagymérvűek a török hadikészületek is. A hadsereg felszerelése s elszállítása az európai és ázsiai török határookra gyorsan folytatattik; hasonlóképp nagy sebességgel eszközölték a tartalékoskötőknak s a nemzeti gárdának szaporítása is. A konstantinápoly körüli védvonalakon, valamint a Duna mentén levő erődítményeken szűnet nélkül dolgoznak. Nem múlik nap, hogy Konstantinápolyból 5—6 batailló el ne szállíttassék. A Karst vidékén már is 190 ezer nizam áll; a dunai hadsereg pedig 40 újabb bataillóval gyarapítottat. Ruméla oldaláról a legerélyesebb defensívát fejthetni ki, úgy miként az a krimi háború alkalmával is történt. Idegen országbeli tiszték, kik a demarkationális vonal meghatározására jártak konstantinápolyban, azt állítják, hogy 700.000 muszka alig lenne elegendő 400.000 törököt visszaszorítani, kiknek hátát mindentű erős várak védik, mint Alexinéc, Zaicsár, Vidin, Schumla, Rusztschuk, Várna, Nisch, Silisztria, stb. stb. — A török hadsereg háboru esetén 1,200.000 embert tenné ki.

Szerbia. Deczember 29-én azt jelenté a belgrádi hivatalos közlöny, hogy a Risztics-miniszterium továbbra is meghagyatik a kormányon. Ez bizonyára utolsó felvonása lesz a nagy komédianak, — plaudite! Minden kísérlet, egy új kabinet állítani össze, hibávalónak bizonyult. Átalános Szerbiában a nézet, hogy a Risztics-miniszterium orosz dietamen következtében maradt meg a hatalmi polczon. Némelyek ezt Ausztria-Magyarország elleni affrontnak is értelmezik; mi azonban azt tartjuk, hogy azok, kik e különös nézetben vannak, tréfálni méltóztatnak. — Belgrádban alig vártak a fegyverszünet meghosszabbítását. Midőn a fegyverszünet meghosszabbításának híre köztudomásúavallt, Risztics legott tanácsosnak tartá Karzoff orosz követ előtt kijelenteni, hogy Szerbiának sürgető szüksége van a bekeré. Szerbia — ugymond — csak akkor csatlakozhatnék a háborúactióhoz, ha Oroszország kielégítő segítséget biztosítana számára. Nagy az ekkeseredettség a hős Tsernajeff ellen. — Az ősszeg, melyet Szerbiának e nagyevű vezére eliskasztott, azaz melyről beszámolni nem képes 1,600.000 rubelt teszen ki. — A vizsgálat eredményes folytatattik.

HIRHARANG.

* A közigazgatási bizottság határozatait csak jövő számunkban közölhetjük; miután lapunk zártakor, az ülés meg egyre tartott.

* **Boldog újévet.** Ezzel fejeztük be a mult évet, s ezzel újítjuk meg jó kívánatainkat ujra. T. olvasóinknak a mult év lefolyása alatt alkalma volt meggyőződést szerzehetni arról, hogy a mennyre erőnkökből tellett — iparkodtunk megfelelni várakozásainknak; mi nem kiméltünk semmi fáradságot hogy megyénk érdekeiért sorompóba léphessünk. A ki ismeri a vidéki lapok szerkesztőségeinek küzdelmeit, és azon nehézségeket melyek egy lap összeállításánál leküzdendők, s a journalistsikai erők hiányát hogy kiben tehetség volna is, az biztos kenyeret nem adván, más pályán kell szerencsét próbálniuk, az bizonyosan méltányolni fogja törekvésüket, és fáradozásukat, mit lapunk fenntartásával a megye érdekeiért teszünk. Boldog újévet és áldást hazánkra! szivünkökből kívánunk.

* **Újévi tisztelgés.** Szeretett főispánunknál roppant volt újévnapján a tisztelgők száma. Ez is csak arra mutat, hogy ő méltósága személyét tekintik megyénkben a békeszeretett, és összetartás kapcsául. A megyei tisztikart alispánunk vezette, s ugyancsak ő tolmácsolta annak érzelmeit is. A városi kir. törvényeszeki, adófelügyelői, kincstári végre a hadsereg tisztjei is szintén a tisztelgők között voltak láthatók.

* **Személyi hírek.** Lebánovich István módosi kir. járásbíró az ó-becei, — Vírter Antal ó-becei kir. járásbíró pedig uganoly minőségben a módosiohó hivatalból áthelyeztetett. — Craimiceanu György n. kikindai kir. tszéki jegyző a szabadkai kir. járásbírosághoz albiróva nevezetett ki.

* **Jégzajlás.** A Tiszán és a Buda a jégzajlás erősen megindult, emiatt a gözhajzás minden irányban beszűntetett.

* **Időjárás.** Nehány nap óta az időjárás oly melegre változott, hogy valóságos tavaszi napok vannak következtében a föld fagyja felengedett s van is feneketlen sár, a milyen s égen volt.

* **Színészeti.** A temesvári német színészet és operatársaság a bőjt elején városunkban 20 előadást akar tartani. — Nem volna rossz, mert Lőcs igazgató operájának egy pár jeles, hasznavehető tagja is van. S meglehet, hogy vállalata kifizeti magát?

* **Torontálmege közigazgatási bizottsághoz 1876-ik évi** October 5-től December 31-ig befolyt 1406 darab. Elintéztetett 1327, hátralék 79 darab.

	Beosztott	Elintéztetett	Hátralék
1. Elnökség	142	134	8
2. Adóügy	56	46	10
3. Hadkötel. ügyei	1071	1071	—
4. Közegészségügy	3	—	3
5. Közoktatásügy	81	45	36
6. Közmunka és közlekedésügy	7	7	—
7. Posta és távirta	4	3	1
8. Községi felelősezt s fegyelmi ügyek	42	21	21
Összesen	1406	1327	79.

A kimutatott 79 darab hátralék között több oly számok vannak, melyek érdemleges elintéztést nem igényelnek de egymással összefüggésben lévén, mint hátralék voltak kiüntetendők.

* **A bassahidi póstarablás elkövetőinek névsora.** A gyilkosságot Golosin Glisa, Keversan Arkadia követték el. E rablásnál bünrészesek Marosán Glisa, Golosin Júca, Golosin Pera, Ispás másképp Rác Mita, Keversan Mita, Keversan Szima, Golosin Csernya, Kisperdlov Szósza, Kavlakok Mácza, melenczei lakosok valának. Ebből láthatni, hogy ez valóságos rendezett rablóbanda volt. Hogy e rablás felfedeztetett az erőlyes csendőr-kapitányának Molnár István érdeme.

* **A háború előjelei.** A kávé már is drágább, mert az orosz-török háború kiütése esetén, a kávé-behozatal nagyon meg fog nehezédni. Ezt kereskedőnk előre látják, s azért emelték fel néhány krajczárral máris a kávé árát.

* **A kis-zombori póstarablás tettesei** kípohatottak és fogva vannak s az elrablott pénzből 6400 ft. már megkerült, még 3000 ft. hiányzik, a vizsgálatot a nagy-szt.-miklósi járásbírósság még folytatja, a tettesek kis-zombori lakosok. A szőregi póstalopás tettesei is megkerültek és fogva vannak, ennél fogva tehát a megyénk területén 1875. és 1866. évek folytán a posta ellenében elkövetett két rablógyilkosság és egy lopás tettesei felfedeztettek s várják a megérdemelt büntetést, a postakincstár kára legnagyobb részben megkerült.

* **Bajos dolog a magyar lap fenntartása Romániában.** A „Bukaresti Híradó“ érzékenyen panaszodik, hogy mily mostoha

sorsra jutott részéről a magyar közönségtől. Három hónapja, hogy megindult, és van eddig 63 előfizetője. Ha ujtévtől nem nagyobbodik az előfizetők száma, a lapnak meg kell szünni. S ez kár volna, mert Bukarestben kivánatos a magyar lap, hogy a Romániában lakó magyaroknak megbízható közlönye legyen. A német nyelven megjelenő „Epocha“ bezzeg pártolásra talál egész Németországban. Felhívjuk tehát a kaszinók, az egyesületek és magánosok figyelmét a „Bukaresti Híradó“ra, melynek előfizetési ára évnegyedre 3 frt. A lap kiadó hivatala: Bukaresü, Lipsceania „Dacia“ palota.

* **Ez is valami.** Megint több van egy borbélyműhely. Egy lapírtásunk így nyilatkozik a borbély Geschäftről: Uj borbélyműhely. Ha valaki kalapossá lesz a mai világban, midőn legtöbb ember már a fejét is elvesztette! ezt még értjük. Ha valaki szuszter, vagy keztűz lesz, midőn az embernek keze kötve van, és meziláb kell járnival; még ezt is értjük. Ha valaki ügyvédi diploma után vágyik, midőn több az ügyvéd, mint a peresfél; ám jó! Ha szerkesztőnek akar valaki felcsapni, midőn van olyan lap, hogy a szerkesztő csak maga járhatja: ennek is van értelme. — Hancem, hogy valaki borbélylyá legyen ma, midőn annyira beretválnak még a nem borbélyok is, hogy már az embereknek se' bajusok, se' szakállak, se' hajók, ruhájok, vagysis ma holnap paradicsomi állapotban leszünk, ezt már nem értjük!!! — Egy megberetvált.

* **Császár királyi szabad. osztrák államvasút-társaság.** Hirdetmény. Mérsékelt különdíjzabab gabonának stbnek Magyarországból Porosz Sziléziába való egyenes szállítására nézve. — Az 1876-ik évi július 1-jén kelt külön-díjzababhoz, mely gabonának, hüvelyeseknek, olajveteményeknek, malatának, lisztnek stb. magyar állam-sokróll, Danzig, Elbing, Görlitzbe (az alsó-sziléziai-markai vasút állomásra) való egyenes szállítására vonatkozik, f. é. december 1-én II. sz. pótlékban fog mérsékelt díjtételekkel hatályba lépni, és annak körébe a berlin-görlitz vaspályának Görlitz és Cottbus állomásai, valamint Glogau és Liegnitz állomások is belevonhatók. Danzig, Königsberg, és Neufahrwasser állomásokat illetőleg a porosz-magyar kötelekben via Rutka szállított gabonára vonatkozó 1874. augusztus 1-jén kelt külön-díjzababban és az 1874. novem. 10-én kelt I. sz. pótlékban, továbbá az 1875. febr. 1-jén kelt porosz-magyar köteleki díjzababban (via Marchegg) és a porosz északkeleti magyar köteleki díjzababhoz 1875. szeptember 1-jén kelt I. pótlékban foglalt illető díjtételek, valamint az 1875. február 1-jén kelt porosz-magyar köteleki díjzababhoz (via Rutka) 1875. szeptember 1-jén kibocsátott III. pótlékban foglalt illetőleg a magyar vasutakra rótt szállítási adópótlékok megszűnnek. Thorn és Görlitz állomásokat illetőleg az 1876. évi július 1-jén kelt porosz-sziléziai osztrák-magyar gabona-díjzabab hatályon kívül helyeztetik.

* **Leeset léghajót** találtak Island szigetén, mely minden valószínűség több év előtt zuhanhatott le a lakatlan szigetrendszen, a mennyiben a selyem elernyvede, a kötelek elrotthadva s a hajó szétromolva találtatott. A hajó romjai közt emberi csontokat fedeztek fel. Azt hiszik, hogy e léghajóval szerencsétlenül lezuhant egyen egy Prince nevű matróz volt, ki Páris ostroma alatt egy viharos éjen légbe röpült és soha sem tért vissza.

* **Tizenötödik Lajos pinczéje.** Versaillesben közelebb egy korcsmáros alatt beszakadt a pince boltzata s ő egy alatta fekvő pinczébe zuhant le, melyben sorba állított hordókban finom francia üborokat talált. Kint, hogy a titkos pincze XV. Lajosnak a híres „szarvaspark“-ban levő pavilonjához tartozott valaha s a fejedelmi borok voltak ott elhelyezve, melyekről eddig mit sem tudtak.

* **A „Pozsonyvidéki Lapok“**, mely a jelen évben mint napi lap folytatja pályáját, beküldte a mutatóványt az országgyűlésnek. A lap élén egy felügyelő bizottság áll, melynek elnöke Prileszky Tade, országgyűlési képviselő, lapvezéreként Dr. Pisztor Mór szerepel, a felelős szerkesztő pedig Heggyi Pál. Öszintén örvendünk — és úgy hisszük, velünk együtt minden hazafi, hogy az ország oly kitünő pontján, amilyen Pozsony és vidéke, végre sikerült a magyar államiség eszméjének, a magyar társadalomnak egy napi közönyt teremteni s az ottani német hírlapirodalma ha nem quantitative, de qualitative mindenesetre ellen-súlyozni. Kezessék erről az ügyesen és tartalmasan összeállított mutatóványzamon kívül mind a vállalat élén álló tekintélyes bizottság, mind a lapvezérséggel és felelős szerkesztő-séggel megbízottak egyénisége, kik a hírlapirodalom terén már szintén gyakorlott erők.

* **A nagy „Treffer.“** Mult napokban megjelen Bécsben két paraszt ember a Breitter és Jonientz nevű vállalatban s egy csomó újság közül előkeresnek két hitelsorsjegyet, nem haphatának-e rá egy kis pénzmagot. Az üzlet vezetője megnézte, nem huzták-e ki már a sorsjegyeket. „Hagyják el az urak, kár az időért.“ — mondá az egyik paraszt. Azonban kiderült, hogy mind a két sorsjegy a nyerők között van. Az egyikre az utolsó húzás fönyereménye 200.000 frt. esett, a másikra 1000 frt. A parasztok alig akarták hinni szerencséjüket. A változlet azonnal leszámitotta a két nyereményt s a két paraszt hazament, magával vivén az égből pottyant 167000 frtot melyet készpénzben kifizettek nekik.

IRODALOM.

A népkönyvtárak terjesztése s népszerű tudományos előadások rendezése végett Berecz Antal, Bója Gergely, Dömötör János, György Aladár, Molnár Aladár, Pterly Sándor, P. Szatmáry Károly, Schwarz Gyula és Turr István kezdeményezése folytán ismert nevű szak-férfiakból egy állandó központi bizottság alakult

Buda pesten, mely most küldi szét a népkönyvtárak alapítása, szervezése s kezelése tárgyában készített kidolgozott utasításait, ugyszintén azon művek sorjegyzeit, melyeket ily könyvtárak számára hasznosnak s ajánlatosnak tart. Az utasítások egészen gyakorlati szempontból vannak szerkesztve s az alapszabálytervezeten kívül különösen kiterjednek arra, miként kell a népben az olvasmányt felkelteni, s hogyan lehetséges ezen első lépés után az illető köz-ségben úgy szellemi, mint anyagi tekinteten társadalmi reformmozgalmat megindítani. A könyvjegyzék 43 számból s mintegy 115 kötetből áll, kiterjed a szépirodalom, hasznos ismertek s tudomány minden ágára, csak olyan műveket ölel fel, melyek a népek komoly erkölcsi irányuk, nemzeti jellegök s stíl tekintetében egyaránt ajánlatosak. A könyvjegyzék csak a magyar irodalomra szorítkozik, évről évre revidálni. A bizottság gondoskodott arról is, hogy e műveket népkönyvtárak számára lehető olcsón meg lehessen szerezni s ez okból tett felhívása folytán megnyerte Zilahy Samuel könyvkereskedő (Budapest, váci utca 9. sz.) ígéretét, hogy az itt köz-ölt művekből bármennyit is bármelyiket a kitelt bolti árnál 15%-al olcsóbban hajlandó adni. Ugyanítt az említett utasítás s könyvjegyzék kívánatra ingyen bármikor is elküldetik. A bizottság ezenkívül lépéseket tesz a közoktatásügyi- s belügyminisztériummal ezen utasítás s könyvjegyzék ajánlása s terjesztése végett. Magyarországon eddig közel 300 népkönyvtár létezik. Reményelhető, hogy ezen údvös mozgalom az említett nagy fontosságú intézmények helyes irányt fog adni s egyuttal rövid idő alatt a népkönyvtárakat s ezzel együtt az olvasó s művelt közönség számát is jelentékenyen meg fogja szaporítani. Minden ebbévágó fölvilágosítással megkeresésre szívesen szolgál a bizottság jegyzője Mayer Miksa (Budapest, vár, a közoktatási minisztériumban.)

A „**Vasárnapi Ujság**“ december 30-ki száma következő tartalommal jelent meg: „Donadio Bianka“ (arcképpel.) — „Archimedes pontja“ (vége.) — „Az európai diplomaták Konstantinápolyban“ (kilencz arcképpel.) — „H. Mohamed szultán bevonulása Konstantinápolyba“ (képpel.) — „Strogoff Mihály utazása“ (képpel.) — „Egyveleg.“ — „Mellékletek.“ — „Csallások az amerikai elnökválasztásnál“ (képpel.) — „A karthausiak nagy zárdaja Frankziaországban.“ — „Kis és nagy dolgok.“ — „Irodalom és művészet.“ — „Közintézetek. egy-letek.“ — „Mi újság?“ — „Halálhíres.“ — „Szerkesztői mondanivaló.“ — „Heti-naptár.“

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-ik sz.) megrendelhető a „**Képes Néplap**“ legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatokkal. Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

H I R D E T É S E K.

6273. sz. kig. Pályázat. (225—2.2)

Nagy-Becskerek rendezett tanácsu városánál a főorvosi állomás 400 forint évi fizetéssel üresedésbe jöven — ezen állomásnak szabályszerű választás útján leendő betöltése végett, a városi képviselő-testületnek f. é. decemberhó 11-ki, 152. sz. határozatához képest pályázat hirdettetik.

Mindazok, kik ezen állomást elnyeri óhajtlják, felhívataknak, miszerint képesítettségekét igazoló folyamodványaikat orvostudori oklevéllel is támogatva, jelen pályázati hirdetmény keltétől számítandó 14 nap alatt az alólírott nál nyújtsák be.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi december 21-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

14411. sz. Hirdetmény. (223—3.2)

Torontálmege részéről a jövő 1877. évre szükséges írószerek és irodai szükséglettelnek és pedig:

A beszerzendő czikkek megnevezése	Sulya		Magas-sága	Széles-sége
	kilo	gramm		
140 rizsma kisfoglalozati díósgyőri papír Nr. 2	6	44	1	36
150 rizsma irodai körülmészet díósgyőri papír Nr. 2	6	75	1	36
20 rizsma irodai fényes gyárpapír			34	24
15 „ kisebb ministerial. papír			34	24
3 „ nagyobb „			39	25
16 „ kis szürke boríték „			34	24
16 „ nagy „ „			39	50
6 „ „ „ „ burkulo „			63	289
130 skatulya alumínium-toll, minden skatulya 4 darab nyelllel ellátva.				
10 csomag 560 gramm sulyu legfinomabb spanyolviasz,	100			
60 tuccat Hartmuth'féle fekete iron Nr. 5,	25			
16 „ „ „ „ „ „ vörös „	16			
4 kilogr. 48 dg. vörös carminténa,				
30000 darab közepserű vörös ostja Nr. 8,				
3000 „ nagy vörös ostja Nr. 16,				
5 kilogr. 60 dg. vastag szürke spárta (Repschnur),				

- 11 „ 20 „ közepserű szürke spárta,
- 5 „ 60 „ egész vékony fehér „
- 12 darab személtapát bádógból,
- 12 „ porseprő,
- 12 „ sörtesepő,
- 6 „ gyertyatartó rézből,
- 6 „ oló,
- 6 „ téntartató porzotartóval együtt fából,
- 30 „ úvegecske kék stampilia festék,
- 35 dekagr. kék sárga finom authenticum,
- 3 darab ecset (Chablónir-Pinsel),
- 56 kilogr. fekete porzó,
- 720 csomag 560 gr. sulyu stearin-gyertya (flora prima),
- 48 kilogr. tajtkó,
- 8 liter 49 centil. terpentinelaj,
- 5 „ 66 „ választó viz,
- 8 „ 49 „ gépolaj,
- 12 kilogr. arab mézga (gummi fehér),
- 12 „ tiszta földlen (Federweis),
- 12 „ nyers fagygy,
- 8 „ szivacs (spondja),
- 12 „ fény máz (firniss),
- 12 „ fekete festék,
- 30 darab csöves úvegecske Siegl'féle vegyténta.
- 36 darab félfinom fonalvaszonból készített törülkőzők 78 centim. négyszeg nagyságú,

átengedése tekintetében jövő 1877. évi január 15-én reggeli 9 órakor a megye székház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni kívánók 290 frnyi banatpénzzel ellátva azon megjegyzéssel hívatnak meg, hogy:

a) az elősorolt cikkek beszerzésére az árlejtés minden egyes cikkre külön fog megtartatni s az egyes rovatoknak ez uton elérendő legcsekélyebb árai összevétel az összes rovatokban elősorolt cikkek beszerzésére ezeknek egészbeni összege fog újból árlejtési kikéltátsi árul szolgáláni, magától értetvén, hogy a mennyiben az ösz-cikkekeknek árlejtés alá ekefti bocsátásával az összes rovatokra nézve csekélyebb ár értenék el, mint az egyes rovatokra tett ajánlati összevegre nézve, ez esetben az egyes vállalkozónak az egyes rovatokban foglalt cikkek előállítására tett ajánlataikból származó jogok, és kötele-ségek önként elenyészetteknek tekintendők lesznek.

b) Az árlejtésre kitűzött határidőt megelőzőleg 1877. évi január 14-ig déli 12 óráig az alispáni hivatalnál lepecceltelt ajánlatok is beadhatók ezen ajánlatok cikkek-ként teendő, az ajánlat egész összege után számítandó 10%-nyi bánatpénzzel és a szállítandó mintával 50 krros

bélyeggel ellátott és bepecceltelt levelekben azon világos megjegyzéssel, hogy a feltételek a vállalkozó előtt ismeretesek és hogy azokat megtartani magát feltétlenül kötelezi. Az írásbeli lepecceltelt ajánlatok az árlejtés befejeztével nyitvatnak ki, későbbben benyújtott ajánlatok nem fognak figyelembe vételni.

c) A vállalkozók kötelesek a cikkekkel azon minta szerint előállítani, melyet az árlejtési küldöttség a megyeház nagy termében fog közszemlére kitenni. Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megyei számvevői hivatalnál betekinthelek. Utóajánlatok semmi szín alatt el nem fogadhatnak. Kelt N.-Becskereken, 1876. évi december 20-án.

Torontálmege alispáni hivatala.

Levélbeli
megrendelések
pontos eszközléss.

Gyönyörű szép
női ruhakelmék
a legdúsabb választékban

bámulatos olcsón
megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF
divatáru-raktárából
Budapest,
koronaherozgat-utca 8.

Minták ingyen és
bérmentve.